

Factsheet: Geen alcohol drinken in het bijzijn van kinderen: doen of laten?

Drs. Annelies Kruize (Breuer&IntraVal) & Dr. Joris van Hoof (Kennispunt Twente)

Om de mogelijke effecten van de campagne 'Zien Drinken, Doet Drinken' (die in november 2024 gaat lopen) te onderzoeken is een voormeting uitgevoerd. In deze voormeting zijn ruim 350 ouders (met kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar) gevraagd naar hun *kennis, intentie en gedrag* met betrekking tot het drinken van alcohol in het bijzijn van (hun) kinderen. Om de effectiviteit van de campagne te onderzoeken worden de resultaten van de voormeting uiteindelijk vergeleken met de resultaten van de nameting waarin een vergelijkbare groep ouders na de campagne wordt bevraagd. De ouders die meededen aan de voormeting zijn zowel vader als moeder (50-50 verdeeld), wonen in alle twaalf provincies van Nederland en zijn wisselend opgeleid (HBO 42%, MBO 33%, WO 14%, overig 11%). De data zijn verzameld via PanelClix in de periode 15 t/m 22 oktober 2024.

In de voormeting gaf de meerderheid van de ouders (70% (zeer) mee eens) aan te denken dat kinderen het drinkgedrag van hun ouders kopiëren. Echter, met de stellingen over hoe kwalijk ze het vinden als er wordt gedronken in het bijzijn van kinderen of over hun eigen intentie om het drinken in bijzijn van kinderen te verminderen, waren beduidend minder ouders het (zeer) eens (24%). Verder geeft één op de vijf ouders (21%) aan dat zij net zoveel en net zo vaak drinken waar hun kinderen bij zijn als ze doen als er geen kinderen bij zijn, terwijl ruim één op de drie (37%) zegt minder te drinken in het bijzijn van hun kinderen.

In de voormeting zijn de ouders verschillende stellingen over hun visie voorgelegd, onder meer over de leeftijd waarop hun kinderen alcohol mogen drinken. Het grootste deel van de ouders (44%) was het eens met de stelling: 'Mijn kinderen mogen als ze daaraantoe zijn (rond de leeftijd van 15,16,17 jaar) af en toe alcohol drinken onder toezicht van mij of een andere volwassene'. Tevens is gevraagd naar het drinken van alcoholvrije dranken zoals 0.0% bier of 0.0% radler. Hier gaf bijna de helft (45%) van de ouders aan dat hun kinderen nu nog te jong zijn, maar dat ze het straks wel mogen, ook onder de 18 jaar. Een derde (34%) zegt dat hun kinderen dit pas mogen als ze 18 jaar zijn.

Tot slot is gevraagd of ouders wel eens met hun kinderen praten over het eigen alcoholgebruik (dat van de ouders). Ongeveer 300 ouders hebben deze open vraag ook beantwoord. De grootste groep (ongeveer twee derde van de 300 ouders die antwoord gaven) geeft aan dat niet te doen. Veelal wordt de reden genoemd dat hun kinderen hier nog te jong voor zijn of dat ouders zelf niet drinken. De 100 ouders die zeggen deze gesprekken wel te voeren, geven aan dat die gesprekken of gesprekjes vaak gaan over de risico's van drinken, over hoe schadelijk alcohol is, dat alcohol tot verslaving kan leiden, over alcohol in het verkeer en dat je best matig kunt drinken als volwassene. Het is opvallend dat bijna alle ouders het vooral in algemene termen over alcohol praten met hun kinderen (dus in opvoedende zin), de gesprekken gaan zelden over hun eigen gebruik (in kritische zin).